

Atli Dam:

Møguleikar eru fyri at endurnýggja og nútímansgera útróðrarflotan

Men iniciativioð má koma frá útróðrarmonnum sjálvum — landsstýrið skal ikki vera dadda

Atli Dam segði í síni fram-
løg, at vit hava alt ov oft-
ani lyndi til at viðgera mál
ósakliga og helt sjálvur, at
vit hava brúk fyri allar
partar av veiðiflotanum.

Hann visti á, at av
teimum 31.000 tonsunum,
sum útróðrarflotin leggur
uppá land, koma tey 6.000
tonsini frá opnum bátum
sum hava øðrvisi umstøð-
ur og tørv enn deksferini
og harafrat er so umleið
6000 tons trolveiddur
fiskur.

— Eg haldi annars, at
tað er skeivt at skapa
kunstigar mótsetningar
millum ymsar partar í

vinnuni. Hann visti á at
endamálið við stuðuls-
skipanini er at flyta um
uppá pening í sam-
felagnum fyri at varðveita
partar av vinnuni. Tað er
torført at stýra hesum og
ofta fer ein ov langt.

Atli Dam nevndi eisini
loyvini til at byggja 16
nýggj skip og segði, at
einki av hesum skipum er
ætlað til at veioða av stovn-
unum á landleiðini, sum
útróðrarflotin troytir.

Hvat víðvikur
nútímansgerð av útróð-
rarflotanum nevndi Atli
Dam, at her standa mugu-
leikarnir opnir, men her

má so iniciativioð koma frá
útróðrarmonnum sjálv-
um.

Gongdin hevur jú verið
tann, at menn hava bygt
sær stórr skip og oftani
smærri trolarar heldur enn
at endurnýggja verandi
útróðrarflota. Hann helt
tað vera eitt mistak, sum
táverandi landsstýri
gjörði, tá tað fór undir at
byggja 20 tonsarar,
meðan royndirnar hjá
John Smith at fáa menn at
byggja 50-60 fótur stór og
yvirdekkari linuskip við
automatiskari egning
fingu ikki undirtøku. Tá
vóru menn heldur hugaðir

fyri at keypa 50 tons
trolbátar úr Danmark.

Um menn eru sinnaðir
at fara undir at byggja
fær, sum kunnu hagreiða
fiskin sambært teimum
royndunum, sum Heilsu-
frøðiliga Starvsstovan er
komin til, so eru stuðuls-
og veðhaldsmøguleikar at
fara undir slíka bygging í
Føroyum. Men væl at
merkja, so er tað skip fyri
skip.

— Politisku myndug-
leikarnir eru opnir fyri at
stuðla nýbygging og nú-
tímansgerð av útróðrar-
flotanum, men iniciativioð
má koma frá vinnuni

sjálvari.

Atli Dam helt annars
ikki, at landið eigur at
vera dadda fyri útróðrar-
vinnuna.

— Sjúlvandi vilja vit
gera royndir og tað gera
vit eisini, sum hava áhuga
fyri útróðrarflotan. Men
eg haldi ikki tað vildi verið
rætt um tað almenna fór
at byggja eini 10 skip, tí
tá taka vit síðgulgiga
grundarlagið undar ú-
tróðrarvinnuni. Hesir —
útróðrarmennir — hava
verið óheftir av reiðarum
og kenna seg sum sinir
egnu harrar.

Útróðurin fingið ov lítla undirtøku

— Eg haldi, at útróð-
urin hevur fingið ov
lítla undirtøku. Hetta
segði Simun Joensen,
fyrirverandi útróðrar-
maður og í 30 ár for-
maður í Útróðrarfel-
agnum, á pallborðs-
fundinum í Klaksvík
sunnudagin.

Hann visti á, at tað
var stórt framstig, tá
fiskimarkið varð flutt
út, men hann helt
ikki, at útróðurin
hevði fingið nógv
burtur úr hesi út-
flying.

— Vit høvdu
annars vónað, at ú-
tróðurin fór at fáa
fleiri sømdir, tá fiski-
markið varð útflutt,
men so var ikki.
Størsta søguliga mis-
takið, sum gjørt er,
var tá garnaskipini
fingu loyvi at koma
inn á várléidarnar at
fiska, helt Simun
Joensen.

Simun visti síðani
á, hvussu ar-
beiðsskapandi linu-
drifin er. Hann helt
ikki, at tær stóru iløg-
urnar í trolarar geva
nóg nógv arbeids-
pláss.

— Vit vita haraft-
urimóti, at linan
gevur nógv arbeiði og
tí átti útróðurin at
fingið størri undir-
tøku.

Ov illa fyri til at endur- nýggja flotan

— Tað eru tær vána-
ligu umstøðurnar hjá
útróðrarflotanum,
sum hava gjørt, at ú-
tróðrarmenn ikki hava
klárað at endur-
nýggja sín flota,
segði Eirikur Justin-
ussen m.a. í síni fram-
løg á pallborðsfund-
inum.

— Útróðrarmenn
hava verið teir lægst
lontu borgararnir í
samfelagnum. Tað
átti at verið beint øv-
ugt.

Hann greiddi
annars frá søguligu
gongdini í fiskivinnu-
ni og helt fyri, at tað
er bert ein spurningur
um, hvussu leingi
trolaraævintýrið var-
ir.

Annars visti hann
á, at tað eingin til-
gongd av fólki er til
fiskivinnuna og er ein
orsøkin tann, at skúl-
in tviheldur um ung-
domin til hann kemur
til mans.

Svend Thulesen, stjóri:

Hægri prís fyri tann besta fiskin

Men alt ov oftani er fiskur-
in ikki nóg góður

Í framløgú síni segði
Svend Thulesen, stjóri, at
tað er ikki rættvist bert at
leggja eftir trolaraflot-
anum og visti við hesum
til sjálva gongdina, sum
hevur verið í sam-
felagnum og í fiskivinnuni
seinastu 25 árin.

Svend Thulesen segði,
at fyri meira enn 25 árum
síðani vóru eingi flaka-
virki og tá var framleiðsl-
an klippfiskur fyri tað
mesta.

Alt hetta broyttist í 70-
unum, eitt nú tá fiski-
markið fór út og vit máttu
lita meira á egnar
grunnar. Vit kundu ikki
fiska aðrastaðni í sama
mun sum fyrr.

Tá komu so flakavirkini
og við teimum fleiri og
størri skip, sum eisini
kundu fiska longri úti enn
útróðrarflotin. Flaka-
virkini hava tørv á at fáa
nógva rávøru alt árið og
kom trolaraflotin inn í
myndina sum eitt náttúr-
ligt lið í broytingunum.

— Skulu vit hava arbeiði
til alt fólkið her býr, alt
árið, so er neyðugt við øð-
rum skipum eisini. Flaka-
virkini kunnu ikki bert
lita á útróðrabátarnar.

Kortini helt Svend
Thulesen, at vit mugu ikki
gloyma at geva útróðrar-
vinnuni somu sømdir sum
øðrum, soleiðis at henda
vinnan ikki verður aftur-
útsigld.

Svend Thulesen visti
annars á, at alt ov oftani
er fiskurin ikki nóg góður.
Hann helt, at hægri prísur
eigur at verða goldin fyri
tann besta fiskin.

— Teir sum vilja gera

sær ómak og føra væl hag-
reiddan fisk til lands,
skulu eisini fáa nakað
aftur fyri hetta, meðan
hann, sum er líkasælur, má
sviða fyri tað, helt
Thulesen.

Hann visti eisini á, at
Kjølbro einaførð royndi at
gjalda meira fyri dag-
gamlan og góðan fisk. Tað
visti seg eisini, at teir
fingu betri fisk, men hetta
vardi bert í stutta tíð, so
var fiskurin tann sami,
vánaligi aftur. Tí góvust
teir við hesum.

Hvat víðvikur sølu av
feskum fiski av landinum,
so helt Svend Thulesen

ikki hetta vera uppgávan
hjá flakavirkjunum. Tað
eiga aðrir at taka sær av,
og tá so litið verður gjørt
burtur úr hesum, so má
tað vera tí, at tað lønar seg
ikki.

— Avskipingarviður-
skiftini eru heldur ikki tey
bestu. Verður fiskurin
landaður mikudag, so er
hann ikki frammi á markn-
aðinum fyrr enn mánadag
og týsdag, og tá er hann
longu ov gamal til at
kunna kappast við annan
fisk.

Frits Olsen, formaður í Klaksvíkar Útróðrarfelag, Niels Pauli Danielsen, landsstýrismáður og Karl Andreassen frá Hagdeildini og formaður í Fiskivinnuráðnum